

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 19 januari 2021

73/2021

Lag om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1148 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer, om ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 och om upphävande av förordning (EU) nr 98/2013, nedan *förordningen om sprängämnesprekursorer*.

2 §

Behörig myndighet

Polisstyrelsen är behörig myndighet i sådana situationer som avses i artikel 5.3 och artikel 6 i förordningen om sprängämnesprekursorer.

Tullen är behörig myndighet i fråga om kontroll av införsel i sådana situationer som avses i artikel 5.3 i förordningen om sprängämnesprekursorer.

3 §

Nationell kontaktpunkt

Centralkriminalpolisen är nationell kontaktpunkt i de situationer som avses i artikel 9.3 i förordningen om sprängämnesprekursorer.

4 §

Tillstånd för sprängämnesprekursorer

Sprängämnesprekursorer som avses i bilaga I till förordningen om sprängämnesprekursorer får införas, förvärvas, innehas eller användas endast om Polisstyrelsen beviljat ett tillstånd till det i enlighet med artikel 6 i den förordningen.

Tillstånd beviljas för högst tre år åt gången. Tillståndets innehåll begränsas i enlighet med det användningsbehov som anges i ansökan. En avgift tas ut för tillståndet.

Ansökan om tillstånd kan lämnas till Polisstyrelsen eller till en polisinspektion.

Tillstånd enligt 1 mom. behövs dock inte om det enligt den utredning som lagts fram finns ett behov inom yrkes-, affärs- eller näringsverksamhet av sprängämnesprekursorer som avses i bilaga I till förordningen om sprängämnesprekursorer.

5 §

Förutsättningar för beviljande av tillstånd för sprängämnesprekursorer

Polisstyrelsen kan bevilja tillstånd för sprängämnesprekursorer till en person som fyllt 18 år, som kan lägga fram ett legitimt användningsändamål för ämnet och som med hänsyn till hälsotillstånd och uppförande kan anses vara lämplig att inneha ämnet i fråga. När Polisstyrelsen överväger om den ska utfärda tillstånd för sprängämnesprekursorer ska den ta hänsyn särskilt till de omständigheter som nämns i artikel 6.1 i förordningen om sprängämnesprekursorer.

Polisstyrelsen har vid behov rätt att få en medicinsk bedömning i fråga om den tillståndssökande, om det med stöd av de uppgifter som erhållits eller en intervju finns orsak att ifrågasätta den sökandes personliga lämplighet att inneha ämnet. Polisstyrelsen har trots sekretessen rätt att i den medicinska bedömningen få sådana hälsouppgifter om den sökande som är nödvändiga vid bedömningen av dennes lämplighet att inneha ämnet.

En person under 18 år som uppfyller förutsättningarna enligt 1 mom. kan med vårdnadshavarens samtycke beviljas tillstånd för sprängämnesprekursorer.

6 §

Återkallande av tillstånd för sprängämnesprekursorer

Polisstyrelsen kan återkalla ett tillstånd för sprängämnesprekursorer i enlighet med artikel 6.5 i förordningen om sprängämnesprekursorer.

I ett ärende som gäller återkallande av ett tillstånd för sprängämnesprekursorer kan det vid behov göras en polisundersökning enligt 6 kap. i polislagen (872/2011).

7 §

Nationella tillsynsmyndigheter

Polisen är nationell tillsynsmyndighet enligt artikel 11 i förordningen om sprängämnesprekursorer i situationer som avses i artiklarna 5, 6 och 9 i den förordningen.

Tullen är nationell tillsynsmyndighet enligt artikel 11 i förordningen om sprängämnesprekursorer i fråga om sådan införsel som avses i artikel 5.3 i den förordningen.

Säkerhets- och kemikalieverket är nationell tillsynsmyndighet enligt artikel 11 i förordningen om sprängämnesprekursorer i situationer som avses i artiklarna 7 och 8 i den förordningen.

8 §

Tillsynsmyndighetens förbud och förelägganden

Om en i artikel 3.8 i förordningen om sprängämnesprekursorer avsedd enskild, en i artikel 3.10 avsedd ekonomisk aktör eller en i artikel 3.11 avsedd internetbaserad marknadsplats inte iakttar bestämmelserna i förordningen om sprängämnesprekursorer eller denna lag kan den behöriga tillsynsmyndigheten förbjuda denne att fortsätta med eller upprepa det förfarande som strider mot bestämmelserna eller i övrigt förelägga denne att fullgöra sina skyldigheter enligt lag.

9 §

Fråntagande och förstörande

En polisman och Tullen i form av en tullåtgärd har rätt att i samband med övervakning av efterlevnaden av förbud och restriktioner som gäller införsel omhändertäta ämnen som

förs in eller innehas utan ett i artikel 5.3 i förordningen om sprängämnesprekursorer avsett tillstånd eller i strid med tillståndsvillkoren.

En polisman har rätt att omhänderta ett tillstånd för sprängämnesprekursorer och de ämnen tillståndet gäller, om giltigheten för tillståndet för sprängämnesprekursorer har återkallats i enlighet med artikel 6.5 i förordningen om sprängämnesprekursorer.

På hanteringen av egendom som polisen omhändertagit med stöd av 1 och 2 mom. tillämpas 2 kap. 14 och 15 § i polislagen. På hanteringen av egendom som Tullen omhändertagit med stöd av 1 mom. i denna paragraf tillämpas 81 § i tullagen (304/2016).

10 §

Vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande

I situationer som gäller tillsynen över efterlevnaden av artiklarna 7 och 8 i förordningen om sprängämnesprekursorer kan Säkerhets- och kemikalieverket förena ett förbud eller ett föreläggande som det meddelat med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden utförs på den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts.

Bestämmelser om vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande finns i viteslagen (1113/1990).

11 §

Rätt att få information och utföra kontroller

En tillsynsmyndighet har trots sekretessbestämmelserna rätt att för tillsynen över efterlevnaden av förordningen om sprängämnesprekursorer få nödvändig information av

- 1) innehavare av tillstånd för sprängämnesprekursorer,
- 2) i artikel 3.9 i förordningen om sprängämnesprekursorer avsedda professionella användare,
- 3) i artikel 3.10 i förordningen om sprängämnesprekursorer avsedda ekonomiska aktörer,
- 4) i artikel 3.11 i förordningen om sprängämnesprekursorer avsedd internetbaserad marknadsplats,
- 5) andra tillsynsmyndigheter.

Polisen och Säkerhets- och kemikalieverket har rätt att utföra de kontroller som behövs för tillsynen över efterlevnaden av förordningen om sprängämnesprekursorer och denna lag, dock inte i utrymmen som används för boende av permanent natur.

12 §

Behandling av personuppgifter

Bestämmelser om behandlingen av de personuppgifter som behövs för skötseln av polisens och Tullens uppgifter enligt förordningen om sprängämnesprekursorer och denna lag finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) och i lagen om behandling av personuppgifter inom Tullen (650/2019).

Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns dessutom i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) och i dataskyddslagen (1050/2018).

73/2021

13 §

Beslut om nya restriktioner för sprängämnesprekursorer

Statsrådet beslutar om restriktioner enligt artikel 14.1–14.3 i förordningen om sprängämnesprekursorer.

14 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

15 §

Förseelse mot bestämmelserna om sprängämnesprekursorer

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) förvärvar, för in, innehar eller använder en sprängämnesprekursor som avses i bilaga I till förordningen om sprängämnesprekursorer utan tillstånd för sprängämnesprekursorer eller i strid med tillståndsvillkoren,

2) försummar att vid en transaktion eller annan överlåtelse kontrollera att köparen eller en annan mottagare av en sprängämnesprekursor som avses i bilaga I till förordningen om sprängämnesprekursorer har tillstånd för sprängämnesprekursorer eller att säkerställa att köparen eller en annan mottagare behöver ämnet i sin närings-, affärs- eller yrkesverksamhet,

3) försummar att informera distributionskedjan i enlighet med artikel 7 i förordningen om sprängämnesprekursorer,

4) försummar att spara de uppgifter som avses i artikel 7.1 och 7.2 i 18 månader från transaktionens datum, eller

5) försummar att som näringsidkare i samband med transaktioner eller försök till transaktioner rapportera till centralkriminalpolisen om en sådan misstänkt transaktion eller ett försök till sådan som avses i artikel 9.1 i förordningen om sprängämnesprekursorer och som näringsidkarens egen kund gjort,

ska för *förseelse mot bestämmelserna om sprängämnesprekursorer* dömas till böter.

För förseelse mot bestämmelserna om sprängämnesprekursorer döms också privatpersoner, juridiska personer eller näringsidkare som uppsåtligen försummar att inom 24 timmar från upptäckten till centralkriminalpolisen rapportera ett betydande försvinnande eller olovligt tillgrepp av en sådan i bilaga I eller II till förordningen om sprängämnesprekursorer avsedd sprängämnesprekursor som privatpersonen, den juridiska personen eller näringsidkaren innehaft.

Med ämnen som avses i bilagorna I och II till förordningen om sprängämnesprekursorer jämföras vid tillämpningen av denna paragraf ämnen som avses i beslut som meddelats med stöd av 13 § i denna lag samt ämnen och blandningar som innehåller sådana ämnen som avses i bilagorna och besluten. Denna paragraf tillämpas inte när det gäller fall som avses i artikel 2.2 i förordningen om sprängämnesprekursorer.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2021.

Genom denna lag upphävs lagen om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer (653/2014).

73/2021

Helsingfors den 15 januari 2021

Republikens President
Sauli Niinistö

Inrikesminister Maria Ohisalo